

ת"פ 35523/05/17 - מדינת ישראל נגד מ ח

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 35523-05-17 מדינת ישראל נ' ח

בפני בעניין: כבוד השופטת בכירה יעל אבירם
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מ ח

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד אביעד רייפר

גזר דין - נימוקים ופסיקה

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בביצוע עבירה שעניינה איום. האיום הופנה כלפי ביתו של הנאשם, באמצעות עובדת רווחה.

האיום הושמע במספר הזדמנויות, המהוות אירוע אחד (אותו קורבן, אותו רקע, אותו אופן).

2. הערך החברתי המוגן מוכר היטב וכך גם עיקרון ההלימה.

לא ניתן להקל ראש בחומרת העבירות ובערך החברתי המוגן, אך על פי החוק והפסיקה - כל אירוע וכל נאשם נבחנים על פי הנסיבות הספציפיות.

3. **הבנייה.**

העבירה הינה ברמה של עוון, נעברה במסגרת אירוע אחד ואיננה ברף הגבוה ביותר של עבירות מסוגה (מבלי להקל ראש).

כאמור, העבירה התבטאה בתחום המילולי, כך שלא נגרם נזק.

הרקע לביצוע העבירה - התפרצויות נקודתיות על רקע תסכול ממושך של הנאשם, לנוכח התנהגותה של ביתו בת העשרים מנישואיו הראשונים (איננה מתגוררת עימו).

בענייננו - בהתחשב בקיומם של גורמים מנמיכי מיתחם, כמפורט לעיל - מתחם העונש ההולם נע בין

מאסר על תנאי למאסר קצר, שניתן לרצותו בעבודת שירות.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם עולה קיומו של צפי שיקומי ממשי, לנוכח טיפול מובנה העולה יפה. נסיבות אלה מאפשרות אף חריגה ממיתחם לקולא.

4. הענישה הספציפית.

הנאשם הינו מבוגר יחסית - כבן 50, נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה והביע חרטה, שניתן היה להתרשם מכנותה. הנאשם היה במעצר בתיק זה במשך כשלושה שבועות וכן שהה בתנאים מגבילים.

לחובתו הרשעות קודמות, שכולן התיישנו לפני שנים. עבירה אחרונה בגינה הורשע, נעברה לפני 17 שנים!

הנאשם מנהל חיים נורמטיביים ומפרנס את משפחתו. כאמור, הבת המאויימת הינה ביתו של הנאשם מנישואיו הראשונים, והקשר בין השניים מנותק.

כפי שצויין, הנאשם עובר מזה זמן תהליך טיפולי ייעודי, העולה יפה. שירות המבחן ממליץ על העמדת הנאשם בפיקוחו למשך 12 חודשים. זאת לנוכח הצפי השיקומי הממשי.

בהתחשב בנסיבות שצויינו - העונש אמור להיגזר בחלקו הנמוך של המיתחם.

5. **בהתחשב בנסיבות, בהודאה, נטילת אחריות וחרטה, גילו המתקדם יחסית של הנאשם, אורח חייו הנורמטיבי - עובד ומפרנס את משפחתו, עברו הפלילי שהתיישן כולו - עבירה אחרונה בה הורשע נעברה בשנת 2001, בהתחשב בכך שעסקין באירוע אחד ובעבירה מסוג עוון, לנוכח תקופת המעצר וכן התקופה הממושכת יחסית של התנאים המגבילים, בהתחשב בכך שהעבירה הינה בתחום המילולי, בהתחשב בכך שאין נזק פיסי משום סוג, לנוכח הרקע המיוחד לביצוע העבירה - התפרצות לנוכח תסכול מתמשך ובעיקר לנוכח המסלול הטיפולי המובנה העולה יפה והצפי השיקומי הממשי, ולאחר ששמעתי דבריהם של ב"כ התביעה ושל הנאשם מוטל בזה על הנאשם עונש כדלקמן:**

א. מאסר על תנאי של חמישה חודשים ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור תוך תקופה של שנתיים מהיום העבירה בה הורשע ויורשע עליה.

ב. אני מורה לנאשם להימצא בפיקוחו של שירות המבחן - מבחן טיפולי "טהור" וזאת למשך 15

חודשים.

ג. חתימה על התחייבות בסך של 3,000 ש"ח בערבות עצמית להימנע מלעבור על החיקוק לפיו הורשע הנאשם תוך שנתיים מהיום.

6. אשר לפסיקה. מטבע הדברים - כל מקרה נדון במסגרת נסיבותיו המיוחדות.

להלן מספר גזרי דין במסגרתם הודגשה חשיבותו של המסלול הטיפולי והצפי השיקומי.

* בעניין חשיבות מתן משקל משמעותי להליך שיקום - אוחיון - בימ"ש עליון, בסיפא לסעיף 10 לפסק הדין, חוזר ביהמ"ש העליון על שלושת הנימוקים להעדפת תהליך טיפולי:

"ראשית, מבחינת האינטרס הציבורי בהגנה על שלום הציבור ובטחונו, שיקומו של עברייני מועד תורם לקיומה של ציפייה כי לא יחזור לעולם הפשע. ציפייה זו מקדמת את טובת הציבור ומתיישבת עם אינטרס חברתי רחב. שנית, מבחינת העברייני, השיקום המוצלח פותח בפניו אופקי-חיים חדשים, ולראשונה עולה תקוה כי יוכל לפנות לדרך חיים בונה, שבה יוכל להשתלב באורח חיים יציב וקונסטרוקטיבי. ושלישית, מבחינת שירותי השיקום והרווחה, חשוב לטעת את התודעה כי יש טעם ותוחלת בהשקעת משאבים חומריים ואנושיים בפעולות שיקום עבריינים, וכי מקום שפעולות אלה מניבות פרי, ישנה התחשבות בכך בתהליך הענישה וננקטים אמצעים המאפשרים ככל הניתן את הותרת תוצאות השיקום על כן, בלא העמדתן בסכנה..."

בעניין אוחיון - הופחת באופן משמעותי עונש מאסר של 54 חודשים שהוטל בבימ"ש שלום ואושר בבימ"ש מחוזי. המערער הורשע בביצוע מספר עבירות שעניינן התפרצויות לדירות קשישים וגניבות מתוכן (9 עבירות מסוג זה), הונאה בכרטיסי אשראי והחזקת סם שלא לשימוש עצמי. לחובת המערער עמד עברו הפלילי החריג בחומרתו ובהיקפו.

ביהמ"ש העליון הפחית מן העונש שנגזר עליו 18 חודשי מאסר, למרות חומרתן החריגה של העבירות כלפי הקשישים חסרי הישע ולמרות העובדה שכל עבירות ההתפרצויות היו מתוכננות, מתוככמות ובוצעו בחבורה. זאת מאחר וביהמ"ש סבר כי יש סיכוי לשיקומו של הנאשם, לאחר שחרורו.

* ע"פ 5291-12 - אבו האני נ' מ"י - ביהמ"ש העליון הטיל של"צ במקום מאסר בעבודת שירות, זאת לנוכח צפי שיקומו בעבירה שעניינה דרישת נכס באיומים.

* ע"פ 2849/13 - מ"י נ' טייצאן - **ביהמ"ש העליון** - נאשם הורשע בביצוע שלוש עבירות שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ובשידול להטרדת עד - ביהמ"ש העליון אישר גזר דין של ביהמ"ש המחוזי שגזר על הנאשם מאסר בעבודת שירות ופיקוח מבחן, למרות חוסר אמפטיה כלפי הקורבן, וזאת לנוכח העדפת ענישה הנושאת אלמנטים שיקומיים.

* ע"פ 6890/15 - מ"י נ' פלוני - **ביהמ"ש העליון** - אושר פסק דינו של בימ"ש מחוזי שלא להרשיע נאשם שביצע מעשה סדום בילד, בעיקר לנוכח צפי שיקומי.

* ע"פ 4944/15 שרעבי נ' מ"י - **ביהמ"ש העליון** - הוחלט להקל בעונשו של אחד המערערים ולהעמידו על 6 חודשים בעבודת שירות (חלף 8 חודשים בפועל), לאחר שהורשע בפרשה עבריינית חמורה של גניבת קטנועים, פירוקם וזיופם. זאת לנוכח המלצת שירות המבחן, הגיל הצעיר, העדר עבר פלילי ובעיקר - האופק השיקומי.

לסיום, אני מוצאת לראוי לאזכר את החלטתו של ביהמ"ש המחוזי בחיפה, בעניין סבח - עפ"ג 39953-11-13 בנושא חשיבותו ויתרונותיו של המבחן הטיפולי:

"ככל שנגזר עונש הכולל רכיבי ענישה שאינם חורגים מאלו המפורטים בסעיף 1(1)(ב) לפקודת המבחן כי אז ניתן לשלב ענישה בהעמדת נאשם בפיקוחו של שירות המבחן. שילוב זה מאפשר לבית המשפט לבחון בצורה מתמשכת, וגם לאחר גזירת דינו של הנאשם, אם אכן אותם סיכויי שיקום המצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה מתממשים. היה ואותו סיכוי שנחזה בעת גזירת הדין אינו מתממש והנאשם חוזר לסורו, כי אז פתוחה הדרך בפני בית המשפט לחזור למתחם הענישה אותו קבע מלכתחילה ולגזור עונש ראוי שבבסיסו עקרון ההלימה. אין המדובר בגזר דין שעניינו בעונש מותנה לעניין ביצוע עבירה בעתיד אלא בגזר דין שכולו מותנה והתנאי הוא שסיכויי השיקום שראה בית המשפט לנגד עיניו מתממשים.

השימוש בצו המבחן הופך, בפועל, את גזר הדין לבלתי סופי כאשר הנאשם מכוון בהתנהגותו את סופיות הענישה. יממש ויגשים הנאשם את תכלית הוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין ויוכיח כי אין מדובר רק בסיכוי של ממש לשיקום אלא גם בשיקום בפועל, כי אז יהפוך גזר דינו לסופי. לא יעשה כן ויוכיח כי הסיכוי שנחזה בעת שנגזר דינו היה רק למראית עין, יוכל בית המשפט לחזור אל מתחם הענישה שקבע ולגזור על הנאשם עונש נוסף, כפי שיכול היה לעשות עת גזר את דינו לראשונה" (הדגשה שלי, י.א.).

7. בנסיבות אלה - העונש שהוטל כאן מהווה מענה סביר לכלל האינטרסים.

מוצגים - בעלים/חילוט/השמדה.

הפקדון שהפקיד הנאשם במסגרת תיק המעצר - יוחזר לו.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

מזכירות תשלח העתק גזר הדין לצדדים.

ניתן היום, ה' שבט תשע"ח, 21 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.